

درباره ورزشکاران ایرانی تباری
که در خارج از کشور موفق ظاهر شدند

وقتی پرچم ایران بالااست

مازیار حکاک- یکی از اتفاقات مهم بازی ایران و ازبکستان که شاید در بین اخبار صعود تیم ملی فوتبال کشورمان به جام جهانی گم شد، حضور «الکساندر نوری» سرمربی ایرانی تبار تیم وردربرمن در کشورمان بود که بعد از تماشای بازی شاگردان کی‌روش، مهمان برنامه ۹۰ شد. بی شک «الکساندر نوری» مهم‌ترین مربی ایرانی تاریخ فوتبال ماست؛ کسی که توانسته در بوندس لیگا عملکرد موفقی داشته باشد. شاید تا قبل از او، نشستن یک ایرانی روی نیمکت یک تیم بوندس لیگایی محال به نظر می‌رسید اما باز یکنی که قبل از جام جهانی ۲۰۰۶ به تیم برانکو دعوت شد تا برای ایران بازی کند ولی آسیب دیدگی در اردوی انگلیس از یک سو و جو منفی راه افتاده برای دعوت از ایرانی‌های متولد آلمان که دور که لقب می‌گرفتند از سوی دیگر، سبب شد تا سرنوشتش طور دیگری رقم بخورد. این پسر گیلانی‌الاصل حالا یکی از مربیان موج نوی بوندس لیگاست که امسال هم وردربرمن را هدایت می‌کند. جالب است که او با این که در کشوری مثل آلمان رشد کرده، مدام از علاقه‌اش به ایران می‌گوید، تا حدی می‌تواند فارسی حرف بزند و اسم بچه‌هایش را هم مینو و آرین گذاشته. البته او تنها ایرانی نیست که توانسته در آن سوی آب‌ها اسم و رسمی برای خودش دست و پا کند؛ ورزشکاران زیادی داریم که خارج از کشور، در سطوح عالی مسابقه می‌دهند، قهرمان می‌شوند و جالب‌تر این که بیشترشان به‌ریشه ایرانی‌شان وفادار و علاقه‌مندند. امروز، به بهانه حضور «الکساندر نوری» در ایران، به سراغ ورزشکاران ایرانی‌تباری رفته‌ایم که نمایندگان ایران در ورزش‌های متنوعی مثل فوتبال آمریکایی، فرمول دو، هاکی روی یخ و بیس‌بال هستند. اگر برای آشنا شدن با این چهره‌ها کنج‌کاوی‌د، با ما همراه باشید.

**نماینده ایران در یورو
والون بهرامی**

متولد: ۳۰ فروردین ۱۳۶۴
زادگاه: میترویکا، کوزوو
رشته ورزشی: فوتبال

والون بهرامی فوتبالیست ۳۲ ساله ایرانی تبار برای دو جام جهانی ۲۰۱۰ و ۲۰۱۴ و دو جام ملت‌های اروپا ۲۰۱۲ و ۲۰۱۶ در ترکیب تیم سوئیس حضور داشته است. البته در تیم «اوتمار هیتسفلد» بیشتر به او بازی می‌رسید و در جام جهانی ۲۰۱۴ برزیل در ترکیب اصلی سوئیس به میدان رفت. والون بهرامی هم اکنون با پیراهن شماره ۱۱ در واتفورد انگلیس توپ می‌زند و سابقه بازی در وستهام را هم دارد. بهرامی در یوگسلاوی سابق متولد شده است و پدر وی یک ایرانی به نام رجب بهرامی است. بهرامی فوتبال حرفه‌ای خود را از باشگاه جنوای ایتالیا در سال ۲۰۰۳ آغاز کرد و پس از آن، در تیم‌های هلاس ورونا، لاتزیو، وستهام یونایتد، فیورنتینا توپ زد و در سال ۲۰۱۲ به تیم ایتالیایی ناپولی پیوست. او که پست تخصصی‌اش هافبک است، از سال ۲۰۰۵ به عضویت تیم ملی فوتبال سوئیس درآمده و در ۷۳ بازی برای این تیم ۲ گل به ثمر رسانده است.

**ملکه تنیس
ارغوان رضایی**

متولد: ۲۳ اسفند ۱۳۶۵
زادگاه: سنت آنتین، فرانسه
رشته ورزشی: تنیس

او تنیسور حرفه‌ای مقیم فرانسه است که تنیس را از دوران کودکی و زمانی که تنها هشت سال داشت، زیر نظر پدر و برادرش شروع کرد. ارسلان رضایی، پدر ارغوان اگرچه یک تنیس باز حرفه‌ای نبود اما تمام تلاش خود را برای حرفه‌ای کردن دخترش به کار گرفت. رضایی، مشهور به ملکه تنیس ایران، در سال ۲۰۰۳ برای اولین حضور خود در مسابقات بین المللی از سوی فدراسیون جهانی تنیس در فرانسه دعوت شد و با به دنیای حرفه‌ای تنیس گذاشت. بهترین رتبه ارغوان رضایی در سال ۲۰۱۰ به دست آمد که رده ۱۵ بهترین تنیسوره‌ای جهان را کسب کرد. ارغوان رضایی در سال های ۲۰۰۱ و ۲۰۰۵ به دعوت فدراسیون ایران دوبار در مسابقات بازی های اسلامی بانوان شرکت کرد که هر دو بار به راحتی مدال طلا به دست آورد. وی تاکنون تنیس بازان سرشناسی از جمله ماریا شاراپووا، ژوستین انه، دینارا سافینا، ویکتوریا آزارنکا و بسیاری دیگر را شکست داده است. ارغوان رفتارهای پر حاشیه ای داشت که او را به بهانه موضوعات غیر ورزشی سرزبان ها انداخت، از جمله در گیری رسانه ای با پدرش.

**مرد ۴۰ میلیون دلاری
تورج هوشمندزاده**

تاریخ تولد: ۶ مهر ۱۳۵۶
زادگاه: کالیفرنای آمریکا
رشته ورزشی: فوتبال آمریکایی

تورج هوشمندزاده، بازیکن سابق فوتبال آمریکایی است که فوتبال خود را از کالج ایالت اورگان آغاز کرد. آخرین تیم تورج هوشمندزاده «اوکلند رایدرز» در سال ۲۰۱۱ بود. تورج که در آمریکا به تی‌جی(TJ) شهرت یافته، سال ۲۰۰۷ به‌عنوان بهترین دریافت‌کننده لیگ ملی آمریکا موسوم به NFL انتخاب شد و سابقه حضور در تیم ستارگان آمریکا را هم دارد. تی‌جی سال ۲۰۰۹ با مبلغی افزون بر ۴۰ میلیون دلار به تیم «سیاتل سی هاکس» پیوست. با این همه او به جز نام ایرانی‌اش، کمترین شباهت را به ایرانی‌ها دارد. به ویژه این که با داشتن مادر سیاه پوست، رنگ پوستش خیلی با ایرانی‌ها متفاوت است و با این که پدرش در ایران زندگی می‌کند، خیلی تمایلی به ریشه‌اش نشان نداده است. تورج اکنون مجری و کارشناس تلویزیونی است.

**تایسون کوچک
مهیار منشی‌پور**

متولد: ۱ فروردین ۱۳۵۴
زادگاه: بم کرمان
رشته ورزشی: بوکس حرفه ای

با ۵۵ کیلو وزن و ۱۶۳ سانتی‌متر قد، از سال ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۶ قهرمان دسته خروسوزن اتحادیه جهانی بوکس بود تا این که عنوان خود را به «سومساک سیتچانتچالاول»، بوکسور تایلندی واگذار کرد. بوکسور ایرانی فرانسوی که دارای چند عنوان قهرمانی در دوره های مختلف مسابقات جهانی بوکس حرفه‌ای جهان است، در ۱۷ سالگی به فرانسه مهاجرت کرد. او رفته بود که در آنجا پزشکی بخواند اما رشته‌اش را به تربیت بدنی تغییر داد و تاجایی در بوکس پیش رفت که به او لقب «تایسون کوچک» دادند. او اوایل دهه ۸۰ و پس از زلزله بم به کمک همشهریانش آمد و هنوز هم به ایران سفر می‌کند. سال گذشته دختر ۶ ساله‌اش را به ایران آورد تا با آداب و رسوم کشورمان آشنا شود و حتی چند جلسه تمرینی هم برای جوانان متقاضی برگزاری کرد. او که اکنون سفیر صلح یونسکو است، مسئولیت‌های کلیدی مدیریتی در ورزش فرانسه بر عهده دارد و حتی شایعه شده بود شاید در کابینه سارکوزی، وزیر ورزش این کشور شود!

و دیگران ...

در کنار ورزشکارانی که نام بردیم، «شهریار پوردانش»، «برادران بختیاری»، «حمید محمودی» و «آندره حیدری» همگی از موفق‌ترین ایرانی‌تبارهای مشغول ورزش در فوتبال آمریکایی هستند اما عجیب‌تر از موفقیت ورزشکاران ایرانی در این رشته، حضورشان در رشته‌هایی مثل هاکی روی یخ و بیس‌بال است. رشته‌هایی که در کشورمان به نوعی مهجور هستند.

- «ملیکازیبیانژاد» با اصلیت ایرانی‌فنلاندی در تیم هاکی روی یخ «نیویورک رنجرز» در لیگ ملی آمریکا(NHL) بازی می‌کند و با لباس تیم ملی سوئد به میدان می‌رود.
- به غیر از ورت رخشانی، دانیال رحیمی و مارک اردوان، دیگر دور که هایی هستند که در سطوح بالای هاکی فعالیت دارند.
- در بیس بال «فرید درویش‌پور» دیگر ورزشکاری است که پدری ایرانی و مادری ژاپنی دارد. او که با نام «یو درویش» در رسانه‌های بین المللی شناخته می‌شود در تیم بیس‌بال «نکراس رنجرز» بازی می‌کند و با تیم ملی ژاپن به المپیک پکن و جام جهانی هم رفته است.

**خشن اما با مرام
رضا مددی**

متولد: ۳۰ خرداد ۱۳۵۷
زادگاه: تهران
رشته ورزشی: یوآف‌سی

«رضا مددی» مبارز ایرانی رشته خشن و خطرناک «ام‌ام‌ای» شاید در ایران چهره‌ای چندان شناخته شده نباشد اما یکی از مشهورترین ورزشکاران رشته پرریننده و جنجالی قفس در جهان است. مبارزی که تا حالا حتی یک بار هم «ناک‌اوت» نشده. مددی را در جهان با نام «درنده عصبانی» می‌شناسند. خودش می‌گوید این لقب مخصوص کسانی است که قدرتمند و سرسخت هستند. مددی ورزش را با کشتی در سن ۱۵ سالگی از غرب تهران آغاز کرد. در نوجوانی به سوئد مهاجرت کرد و چند سال در کشتی آزاد و فرنگی آنجا فعالیت داشت. روزی با دوستش برای تماشای مسابقات «یو اف سی» می‌رود و به این ورزش علاقه پیدا می‌کند و آن را ادامه می‌دهد. او چند سال پیش یک پدر و دختر خردسال آلمانی را که در حال غرق شدن در یک دریاچه بودند، نجات داد؛ مردم حاضر در آنجا می‌خواستند فیلمی از این اقدام شجاعانه مددی بگیرند اما او اجازه بازتاب این مسئله را نداد به‌هرحال چون مردم سوئد علاقه خاصی به این ورزشکار ایرانی-سوئدی دارند، خبر جوانمردی‌اش را در فضای مجازی منتشر کردند.

**جادوگری باراکت
منصور بهرامی**

تاریخ تولد: ۶ اردیبهشت ۱۳۳۵
زادگاه: اراک
رشته ورزشی: تنیس

بهرامی، تنیسور حرفه‌ای ایرانی تبار مقیم کشور فرانسه است که قبل از انقلاب در ایران تنیس بازی می‌کرد و چند مقام در سطح آسیا کسب کرد. او در سال ۱۳۵۹ به فرانسه رفت و در آنجا به دلیل این که حاضر نشد عنوان پناهنده سیاسی را قبول کند، مشقت‌های زیادی کشید تا این که پس از ۶ سال، توانست خود را بین تنیس‌بازان فرانسوی مطرح کند. اوج افتخارات او در اواخر دهه ۶۰ رقم خورد.

بهرامی در سال ۱۹۹۳ از دنیای تنیس خداحافظی کرد ولی این پایان کار او نبود. او پس از بازنشستگی به زمین برگشت، این بار اما با تور پیشکسوتان و مسابقات نمایشی تنیس در دنیا! این ایده آنقدر جذاب بود که هنوز پس از یک سال از اجرای آن، بهرامی به ندرت فرصت استراحت پیدا می‌کند و حالا در ۶۱ سالگی، محبوب‌ترین و پرطرفدارترین بازیکن تنیس نمایشی در دنیاست. کلیپ‌های زیادی از حرکات او در سرویس‌های اشتراک گذاری ویدئو منتشر می‌شود که هزاران بازدیدکننده دارد و به همین دلیل به او لقب «شعبده‌باز تنیس» داده‌اند.

**شوماخر مشهدی
کوروش محمدخانی**

متولد: ۱۲ تیر ۱۳۶۸
زادگاه: مشهد
رشته ورزشی: اتومبیلرانی

محمدخانی از سن ۹ سالگی در مشهد، استعداد کم نظیر خود را به نمایش گذاشت و با قهرمانی در رقابت‌های مختلف نشان داد که می‌تواند راننده قابل‌بی باشد. او پس از طی مراحل مختلف در کشور از سال ۲۰۰۶ برای حضور در برخی دوره‌های آموزشی به انگلیس رفت و دوره آکادمی «سیلورستون» را با موفقیت پشت سر گذاشت. «مسابقات فرمول فورد بریتانیا» و «مسابقات فرمول بارک رنو» یا همان فرمول دو، مقاصد بعدی کوروش محمدخانی از سال ۲۰۰۶ تاکنون بوده که توانسته در آن‌ها به خوبی بدرخشد و در رقابت‌های فرمول دو، در سال‌های اخیر، عنوان‌های اول تا چهارم را به خود اختصاص دهد. شاید اوج افتخار آفرینی محمدخانی پس از قهرمانی در فرمول بارک رنو، دعوت شدن به عنوان یکی از ۲۰ راننده درجیک دنیا به رقابت‌های پشتوانه‌سازی هند بود که پیش از رقابت‌های اصلی فرمول یک برگزار می‌شد و او توانست در این مسابقات نیز عنوان سومی را به خود اختصاص دهد. کوروش محمدخانی حالا نخستین راننده ایرانی است که می‌تواند در رقابت های فرمول یک شرکت کند. او چند وقت پیش مهمان برنامه دورهمی بود.